

ระเบียบกรมราชทัณฑ์
ว่าด้วยเครื่องแบบพนักงานราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๘

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีเครื่องแบบสำหรับพนักงานราชการ กรมราชทัณฑ์ เป็นลักษณะเดียวกัน เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ กรมราชทัณฑ์จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมราชทัณฑ์ ว่าด้วยเครื่องแบบพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่พนักงานราชการ สังกัดกรมราชทัณฑ์

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เครื่องแบบ” หมายความว่า เครื่องแต่งกายทั้งหลาย รวมทั้งเครื่องหมายต่างๆ ตลอดจนสิ่งประกอบเครื่องแต่งกายอย่างอื่น ที่ได้กำหนดให้พนักงานราชการ กรมราชทัณฑ์แต่ง

“พนักงานราชการ” หมายความว่า พนักงานราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ ซึ่งสังกัดกรมราชทัณฑ์

หมวด ๑

เครื่องแบบพนักงานราชการชาย

ข้อ ๕ เครื่องแบบของพนักงานราชการชาย ประกอบด้วย

- เสื้อคอพับสีทึบ
- กางเกงขาสั้นสีทึบ
- เข็มขัดหนังสีดำ
- รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำชนิดผูกเชือกหรือมีซิป
- ถุงเท้าสีดำ

หมวด ๒

ส่วนของเครื่องแบบ

ข้อ ๖ เสื้อคอพับสีทึบ ขนยาวรัดข้อมือ มีดุมที่ข้อมือข้างละ ๑ ดุม หรือแขนสั้นเนื้อคอเล็กน้อย ที่อกเสื้อมีกระเป๋ายกมีปกกระเป๋าสองข้าง ข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าสีเหลือง มุมมนมีแถบอยู่ตรงกลางตามทางตั้ง กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีปกกระเป๋ารูปมนชายกลางแหลม ขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ตัวเสื้อผ่าอกตลอด มีสาบกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ติดดุมตามแนวอกเสื้อ ๕ ดุม ระยะห่างกันพอสมควร ดุมทั้งหมดเป็นรูปกลมแบนทำด้วยวัสดุสีเดียวกับสีเสื้อ เมื่อสวมเสื้อให้ขัดดุมทุกดุมยกเว้นดุมบนสุดที่อกเสื้อติดกับคอ และให้สอดชายเสื้อไว้ในกางเกง

ข้อ ๗ กางเกงขายาวสีทึบ ขาตรงไม่พับปลายขา ปลายขายาวปิดตาตุ่ม กว้างไม่น้อยกว่า ๒๒ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๒๖ เซนติเมตร ที่ขอบเอวมีห่วงสำหรับสอดเข็มขัดทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกง กว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร จำนวน ๗ ห่วง ที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างมีกระเป๋ายกข้างละ ๑ กระเป๋า ด้านหลังมีกระเป๋ายก ๒ ข้าง ข้างละ ๑ กระเป๋า ไม่มีปกกระเป๋ายก

ข้อ ๘ เข็มขัดหนังสีดำ กว้าง ๔ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองรูป สีเหลืองพื้นผ้าทางตั้งมุมมน กว้าง ๔.๕ เซนติเมตร ยาว ๕.๕ เซนติเมตร มีเข็มสำหรับสอดรู ๒ เข็ม

ข้อ ๙ รองเท้า มี ๒ แบบ คือ

(๑) รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ

(๒) รองเท้าหุ้มข้อหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ

รองเท้าทุกแบบต้องมีสัน ไม่มีริ้วและลวดลายเป็นชนิดผูกเชือกหรือมีซิป

ข้อ ๑๐ ถุงเท้าสีดำ

หมวด ๓

เครื่องแบบพนักงานราชการหญิง

ข้อ ๑๑ เครื่องแบบของพนักงานราชการหญิง มี ๒ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบเสื้อคอพับสีทึบ ประกอบด้วย

(ก) เสื้อคอพับสีทึบ

(ข) กระโปรงสีทึบ หรือกางเกงขายาวสีทึบ

(ค) เข็มขัดหนังสีดำ

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ

(๒) เครื่องแบบเสื้อคอแบะสีทึบ ประกอบด้วย

(ก) เสื้อคอแบะปล่อยชายเสื้อสีทึบ

(ข) กระโปรงสีทึบ หรือกางเกงขายาวสีทึบ

(ค) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ

หมวด ๔ ส่วนของเครื่องแบบ

ข้อ ๑๒ เสื้อ มี ๒ แบบ คือ

(๑) เสื้อคอพับสีทากี มีลักษณะเช่นเดียวกับเสื้อคอพับสีทากีของพนักงานราชการชาย

(๒) เสื้อคอเบะปล่อยชายเสื้อสีทากี แขนยาวจรดข้อมือหรือแขนสั้นเหนือศอกเล็กน้อยตลบชายกว้างประมาณ ๕ เซนติเมตร ปกเสื้อเบะมุมปกแหลม ตัวเสื้อผ่าอกตลอดไม่มีساب ออกเสื้อทั้งสองข้างมีกระเป๋ารูปสี่เหลี่ยมมุมมนมีแถบอยู่ตรงกลางตามทางดิ่ง กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีปกกระเป๋ารูปมนชายกลางแหลม ขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ติดดุมตามแนวอกเสื้อ ๔ ดุม ดุมทั้งหมดเป็นรูปกลมแบนทำด้วยวัสดุสีเดียวกับสีเสื้อ เดินคิ้วด้านหน้าเสื้อต่อจากเส้นบ่ามีตะเข็บผ่านกลางอกยาวตลอดตัวเสื้อทั้งสองด้าน ด้านหลังจากเส้นต่อบ่าหลังมีตะเข็บผ่านตามตัวเสื้อทั้งสองด้านเช่นเดียวกับด้านหน้า บนชายเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้างมีกระเป๋ารูปสี่เหลี่ยมมุมมนมีแถบอยู่ตรงกลางตามทางดิ่ง มีปกกระเป๋ารูปมนชายกลางแหลม ขัดดุมข้างละ ๑ ดุม ความยาวของเสื้อให้คลุมสะโพกพองาม เมื่อสวมเสื้อให้ขัดดุมทุกดุม และปล่อยชายเสื้อไว้นอกกระโปรงหรือกางเกง

ข้อ ๑๓ กระโปรงและกางเกง มี ๒ แบบ คือ

(๑) กระโปรงสีทากี ยาวปิดเข้าพอสวมควร ตรงกลางด้านหลังมีจีบพับทบ และผ่าสูงจากชายกระโปรงประมาณ ๒๐ เซนติเมตร ถึง ๒๕ เซนติเมตร ด้านหน้ามีกระเป๋าค้นข้างละ ๑ กระเป๋า ไม่มีปกกระเป๋าค้น ปากกระเป๋าค้นเฉียงลงทางข้างเล็กน้อย หรือจะไม่มีกระเป๋าค้นก็ได้ ชายกระโปรงบานเล็กน้อย ขอบกระโปรงมีห่วงสำหรับสอดเข็มขัดทำด้วยผ้าสีเดียวกับกระโปรง กว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร จำนวน ๔ ห่วง หรือจะไม่มีก็ได้

(๒) กางเกงขายาวสีทากี มีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวของพนักงานราชการชาย

ข้อ ๑๔ เข็มขัดหนังสีดำมีลักษณะเช่นเดียวกับเข็มขัดของพนักงานราชการชาย ใช้คาดทับขอบกระโปรงหรือกางเกง

ข้อ ๑๕ รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำไม่มีลวดลายชนิดไม่ผูกเชือกแบบปิดปลายเท้าส้นสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร

หมวด ๕ อินทรรูปและเครื่องหมาย

ข้อ ๑๖ อินทรรูป มีลักษณะแข็งทำด้วยสีทาสีดำ เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมผืนผ้าปลายตัดมุมเป็นสามเหลี่ยมสำหรับชาย กว้าง ๕ เซนติเมตร ยาว ๑๓ เซนติเมตร สำหรับหญิง กว้าง ๔.๕ เซนติเมตร ยาว ๑๑ เซนติเมตร ที่ตอนปลายติดดุมโลหะสีทองตราครุฑพ่าห์ขนาดเล็ก ๑ ดุม

ข้อ ๑๗ เครื่องหมาย ซึ่งให้ติดที่อินทรรูป มีดังนี้

“เครื่องหมายพระยมทรงสิงห์” หมายถึง โลหะสีทองคูนูนมีลักษณะเป็นรูปพระยมทรงสิงห์ ฉลุโปร่งอยู่ในวงกลมล้อมรอบด้วยลายกระหนกเปลวเพลิง สำหรับชายกว้าง ๒.๕ เซนติเมตร สูง ๔ เซนติเมตร สำหรับหญิงกว้าง ๒ เซนติเมตร สูง ๓ เซนติเมตร

“แถบหมอน” หมายถึง โลหะสีทองมีลักษณะเป็นรูปหมอน สำหรับชาย กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ยาว ๔ เซนติเมตร สำหรับหญิง กว้าง ๐.๔ เซนติเมตร ยาว ๓.๓ เซนติเมตร

ข้อ ๑๘ การประดับเครื่องหมาย ให้ประดับแถบหมอนตามขวางบนอินทราหูทั้งสองข้าง เริ่มต้นจากริมอินทราหูทางด้านไหล่ เว้นระยะห่างพองาม และประดับด้วยเครื่องหมายพระยมทรงสิงห์เหนือแถบหมอน

ข้อ ๑๙ เครื่องหมายแสดงสังกัด ทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปพระจุลพาหน์ให้ติดที่ปกเสื้อตอนหน้าทั้งสองข้างของเครื่องแบบ

หมวด ๖

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๒๐ พนักงานราชการในสังกัดกรมราชทัณฑ์จะแต่งเครื่องแบบในโอกาสใด ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมราชทัณฑ์กำหนด

ข้อ ๒๑ พนักงานราชการซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าบนซ้ายก็ได้

ข้อ ๒๒ พนักงานราชการซึ่งแต่งเครื่องแบบตามระเบียบนี้ต้องติดป้ายชื่อพื้นสีดำ กว้างไม่เกิน ๒.๕ เซนติเมตร ยาวไม่เกิน ๗.๕ เซนติเมตร แสดงชื่อตัว ชื่อสกุล และชื่อประเภทพนักงานราชการทั่วไป หรือชื่อประเภทพนักงานราชการพิเศษ ประดับที่อกเสื้อเหนือกระเป๋าบนขวา

ข้อ ๒๓ ให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(ลงชื่อ) นัทธิ จิตสว่าง
(นาย นัทธิ จิตสว่าง)
อธิบดีกรมราชทัณฑ์